

HOMO OECOLOGICUS ALAPÍTVÁNY

CEGLÉD VÁROS SZOCIÁLIS TÉRKÉPE

LAKOSSÁGI KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS

BUDAPEST, 2019. SZEPTEMBER 14.

CEGLÉDI VÁROS SZOCIÁLIS TÉRKÉP 2019

LAKOSSÁGI KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS

A szociális térkép elkészítésének az a célja, hogy tudományos eszközökkel, elméleti és empirikus megközelítéssel közösen vizsgáljuk meg az adott település népességének társadalmi, demográfiai viszonyait, szociális helyzetét, családi kapcsolatokat, a területi mobilitást, illetve a kulturális tőke fejlesztésének egyéni útjait, valamint a lakhatási körülményeket, a rezi költségeit, a családi költségvetés prioritásait, a különböző szociális ellátási formák igénybevételeit.

Az elemzés foglalkozik a kutatás idején feltérképezett helyi társadalom – becslésen alapuló - szerkezetével, az egészségi állapottal, illetve azzal a támogatói körrel, amire számíthat válaszadónk baj/probléma esetén. Természetesen nem maradnak ki a helyi fejlesztésekkel kapcsolatos lakossági elvárások, a települési problémacsokor, a különböző továbbfejlesztési igények, egyszóval a közösség családi és települési szintű jövőkép kap aktuális – társadalomtudományi – fejlesztői eszközökkel történő - megvilágítást.

A kutatás eredménye, a szociális térkép megalapozó, integrált metodikára épülő elemzés Cegléd számára több oldalról is felhasználhatók. Egyrészt megismerhetővé válnak a város mai főbb társadalmi, szociális jellegzetességei, a város sajátos fejlődésének ismérvei, továbbá az elmúlt években, évtizedekben lezajlott folyamatok fontosabb társadalmi sajátosságai, a lakossági vélemények, és egyúttal a város szociális helyzetének javításához kapcsolódó lakossági igények. Ez a „jelen-tanulmány” erősíti a városi közösség önreflexiós képességét.

I. Bevezetés - A szociális térkép lehetséges hatásai

A település döntéshozói számára készítendő háttér tanulmány elősegítheti a szociális szolgáltatásfejlesztési irányok pontosítását, a területi szempontok és egyes kulcsproblémákra történő helyi szakpolitikák erőteljesebb alkalmazását, források koncentrálását. Az anyag eredményei a városmarketing támogatására is felhasználható – gondoljunk csak itt a települési intézményekkel kapcsolatos vélemények megismerésére.

Az anyag természetesen lehetőséget biztosít lakossági, civil szervezeti jövő műhelyek létrehozására, másszóval a társadalmi érdekek egyeztetésére, illetve a lehetséges társadalmi konfliktusok veszélyeinek az feloldására is. Másrészt a kutatási eredmények – hangsúlyosan az új tendenciák kirajzolódása, illetve a

régiak megerősítése - mentén szélesedhet az önkormányzat fejlesztési célú pályázati aktivitása is.

II. Módszertan – és mintavétel

A kutatásban arányosan rétegzett, véletlenszerűen kiválasztott közel 500 személyt (N=502 fő) tartalmazó valószínűségi mintával „dolgoztunk”. A kutatás módszere standard, kérdőíves adatfelvétel. Az adatfelvétel ideje 2019. május.

A 502 fős lakossági minta a város településhálózatát és társadalmi-demográfiai szerkezetét arányosan reprezentálta. A mintába kerülő személyek összetételi aránya a legfontosabb szociológiai mutatók szerint (nemek, életkori csoportok) megfelelt a teljes városi felnőtt népesség összetételének.

A minta alapsokasága a Cegléden élő, magyar állampolgárságú, 18 éves és idősebb korú népesség volt. Ezen információk alapján meghatározható a mintaszemélyek mintába való bekerülési valószínűsége. Ennek kiszámítása a $p=n/N$ képlet segítségével történik, (ahol n =tervezett mintaméret, N =alapsokaság létszáma), $p=502/30366=0,0165$.

A mintaválasztás első lépcsője az alapsokaság és a minta arányainak aránypárral történő meghatározása, valamint a mintavételi keret kialakítása volt. A mintába kerülő személyek nemekhez és életkori csoportokhoz kötődő létszámának rögzítése után a kérdezőbiztosok felkészítése következett, amelyen kitértünk a lehetséges kérdezői szituációkra, valamint a területi sokszínűség (utcaszintű) biztosításának fontosságára és a GDPR jelentőségére is¹. Ezt a kérdezői módszert egészen addig kellett folytatni, amíg nem sikerült megfelelő kvótaszempontú személyt találni.

---

¹ A kutatás területek a helyi önkormányzati választóköztereket jelentette. Így 10 választóközter, elemzési területi egység született. A jelentős területi eltéréseket térképes megjelenítés segítségével mutatjuk be.

1. tábla Az alapsokaság adatai Cegléden

Alapsokaság összesen (fő)	nő	4113	6363	3830	14306
	férfi	3917	6285	5858	16060
Összesen (fő)		8030	12648	9688	30366

Cegléd választókörzet	NEME	KORCSOPORT (fő)			ÖSSZESEN (fő)
		18-35 év	36-59 év	60 év felett	
1. választókörzet	nő	310	601	604	2718
	férfi	328	527	348	
2. választókörzet	nő	366	724	838	3238
	férfi	347	598	365	
3. választókörzet	nő	412	576	460	2733
	férfi	417	566	302	
4. választókörzet	nő	506	694	517	3373
	férfi	538	735	383	
5. választókörzet	nő	354	532	603	2807
	férfi	356	558	404	
6. választókörzet	nő	383	676	580	3147
	férfi	418	668	422	
7. választókörzet	nő	468	631	496	3232
	férfi	536	724	377	
8. választókörzet	nő	314	522	592	2627
	férfi	292	546	361	
9. választókörzet	nő	384	651	665	3314
	férfi	429	682	503	
10. választókörzet	nő	420	678	503	3177
	férfi	452	759	365	
Összesen (fő)		8030	12648	9688	30366

Az adatfelvétel során bekövetkezett torzulásokat minden esetben ún. többszemponútú, iterációs súlyozási eljárás segítségével korrigáljuk. A többszemponútú súlyozás lényege, hogy a minta főbb társadalmi-demográfiai változók mentén megfigyelhető torzulásait a népességnylvántartó adatai alapján korrigált, 18 év feletti népességre vonatkozó adatokhoz igazítjuk. A súlyozási eljárásba bevont szocio-demográfiai változók: a nem és az életkor.

- A nem változó attribútumai: férfi; nő
- Az életkor változó attribútumai: 18-35 éves; 36-59 éves; 60 év feletti

E kutatás adatbázisának súlyozását követően a legkisebb súlytényező 0,70-es értéket vesz fel, a legnagyobb 1,31-et. Ennek alapján azt láttuk, hogy a kérdezőbiztossal legkevésbé kommunikáló (vagy nem otthon lévő) korosztály a 18-35 éves nők voltak. A 60 év feletti nők azonban sokkal inkább partnerek voltak a kutatásban.

2. tábla A minta alapadatai az adatfelvétel tükrében

nő	68	105	62	235
----	----	-----	----	-----

Cegléd választókörizet	NEM E	KORCSOPORT (fő)			összesen (nemek)	ÖSSZESEN (fő)
		18-35év	36-59 év	60 év felett		
1.vk	Nő	4	12	6	22	44
	férfi	6	7	9	22	
2.vk	Nő	9	14	8	31	54
	férfi	5	10	8	23	
3.vk	Nő	10	10	6	26	47
	férfi	5	4	12	21	
4.vk	Nő	7	10	6	23	55
	férfi	8	15	9	32	
5.vk	Nő	8	12	6	26	48
	férfi	5	8	9	22	
6.vk	Nő	8	14	6	28	53
	férfi	6	11	8	25	
7.vk	Nő	10	12	6	28	54
	férfi	8	10	8	26	
8.vk	Nő	4	11	10	25	42
	férfi	5	6	6	17	
9.vk	Nő	5	9	6	20	54
	férfi	6	14	14	34	
10.vk	Nő	3	1	2	6	51
	férfi	12	19	14	45	
Összesen (fő)		134	209	159	502	
	férfi	66	104	97	267	
Összesen (fő)		134	209	159	502	

III.

A háztartások összetétele

A kutatásban összesen 502 háztartásfőt értünk el, de a háztartás tagokat (580 fő) is beleértve 1082 fő a közvetetten elérték száma.

A háztartások tagok száma szerinti megoszlása szerint egyedül él a kérdezettek majd ötöde (17%), majdnem fele 2 tagú háztartásban él (41 %), azok a háztartások, amelyek 3 tagúak, a minta negyedét teszik ki (24%), ennél jóval kevesebben azok, akik 4-en élnek együtt (13%). Az 5 tagú háztartás aránya 3%. Az ennél több (6-10) tagú háztartások száma elenyésző.

3. tábla Háztartások tagok szerinti megoszlás

(százalékos arány, %)

	Válaszadó (N=497 fő)
Egyedül él	17
2 tagú háztartás	41
3 tagú háztartás	24
4 tagú háztartás	12
5 tagú háztartás	3
6 vagy több tagú háztartás	3
<i>Összes</i>	<i>100</i>

A háztartásfők kétharmada férjként/feleségként/élettársként válaszolt a kutatás kérdéseire. Minden tizenötödik kérdezett szüleivel együtt élő kérdezett (6%), de (amint láttuk) ennél majd háromszor többen voltak azok - a teljes kutatást átfogó mintánk egyötöde - akik egyedülállóak (17%). Gyermekével a válaszadók közel 35 százaléka él.

Elenyésző (3-2-0,5-%) volt azon válaszadók aránya, akik azt jelezték, hogy a háztartásban unoka, rokon vagy nem rokon is együtt él.

4. tábla A háztartásban együtt élők státusza

(százalékos megoszlás, %)

	Válaszadó
férj, feleség, élettárs	69
gyermek	34
Szülők	6
Unoka	3
más rokon személy	3
nem rokon személy	<0,5
egyedülálló (a háztartáshoz nem tartozik másik személy)	17

A válaszadók korcsoportja és a nemek aránya közel egyforma, azonban a 60 felettek körében a férfiak aránya 61 százalékos.

5. tábla Demográfiai csoportok és a nemek aránya a mintában
(oszlop / százalék)

	18-35 év	36-59 év	60 év felett
Nő	51	50	39
Férfi	49	50	61

A háztartásfők több mint fele aktív (63%). Főként beosztottként dolgoznak, de (különösen az érintettekkel) jellemző a vezető szellemi munkakört betöltők magasabb aránya is.

Az inaktív csoportjában legmagasabb arányban azok a háztartásfők vannak, akik gyermekkel, gyermekekkel vannak otthon (összesen: 4,5%), 0,5%-os a munkanélküliek aránya körükben (az érintettek körében 0,05%, tehát elenyésző), az érintett háztartásfők negyede már nyugdíjas (hasonló az arány az érintettek körében is), az egyéb munkaerőpiaci státuszú városiak aránya 6%, kivételt képeznek a harmadsorban érintettek (a háztartásfők első gyermekei), hiszen körükben a tanulók aránya kiemelkedő (26%).

6. tábla Jelenlegi munkaerőpiaci státusz
(százalékos megoszlás, %)

	Válaszadó (N=485 fő)	Másod-és harmadsorban érintett (N=343, 185 fő)
fizikai munkát végez beosztottként	32	41; 18
szellemi munkát végez vezetőként	8	6, 4
szellemi munkát végez beosztottként	23	21, 16
Munkanélküli	0,5	0,5, 0,5
GYED, GYES	4,5	1,5, 1
Nyugdíjas	26	24, 0,5
Tanuló	2	1,5, 31
Háztartásbeli	2	1,5, 1
Egyéb	2	3, 28

A foglalkozási státusz egy részletesebb megoszlása a következő: főállású jogviszonyból adódó (alkalmazotti) bérrel a válaszadók 73 százaléka rendelkezik. Mellékállású jövedelmi forrása a minta 6 százalékanak van, vállalkozást pedig 5 százalék üzemeltet. Mezőgazdasági termelésből származó jövedelme alig fél százaléknak van. Alkalmi munkákból a válaszadók 5 százalékanak származott bevétele. A támogatások között kiemelkedik a családi pótlék jövedelemgeneráló hatása (24%), ezt követi a GYES, GYED, CSED (8%) és az egyéb önkormányzati segély 4%. A sort az álláskeresői támogatás zárja (1%). Az öregségi nyugdíjat a kérdezettek csaknem 31 százaléka jelölte meg.

A válaszadók 97%-a elvégezte a 8 általánost. A háztartásfők 50 százaléka legfeljebb szakmunkás végzettséggel rendelkezik, érettségivel 36%-uk rendelkezik. Felsőoktatásban a válaszadók közel hatoda tanult és szerzett diplomát vagy doktori fokozatot.

Az iskolai végzettség a demográfiai csoportok mentén jól mutatja a mobilitás háttértényezőit. Az idősebb korosztály a munka világában még a 8 osztályt is tudta hasznosítani, a felsőoktatás nyitottsága a középkorosztály körében volt érzékelhető.

7. tábla Befejezett iskolai végzettség (százalékos megoszlás, %)

	Válaszadó (N=494 fő)	Másod és harmadsorban érintett (N=351, 189 fő)	18-35	36-59	60-
8 általánosnál kevesebb	2	2, 17	0	3	2
8 osztály	16	10, 4	11	7	31
Szakképző	32	26, 3	28	32	37
Érettségi	35	24, 12	42	41	22
főiskola, egyetem, PhD	15	9, 3	19	17	8

Cegléd hagyományosan katolikus térség. Így ez a vallásosság dimenzióiban is visszaköszön. De az is látszik, hogy a szekularizációs tendenciák a városban is erősen nyomott hagytak/hagynak, a változások azonban a korosztályokon már látszódnak.

8. tábla A vallásosság dimenziói (százalékos megoszlás, %)

	Válaszadó (N=454 fő)	Másod és harmadsorban érintett (N=339, 173 fő)	18- 35	36- 59	60-
római katolikus	75	52; 26	70	74	79
görög katolikus	1	1, 0,5	1,5	2	-
Református	11	7, 4	8	9	16
Evangélikus	3	2, 1	6	2	2
egyéb kisegyház	0,5	0,5, 0,5	1,5	1	-
nem keresztelték meg, nem tartja a vallását	9,5	5, 4	13	12	3

IV. Lakhatás

A *Habitat for Humanity Magyarország*² becslése szerint közel 2,5 millió ember él beázó, penészes lakásban. A lakásállomány 70%-a energiahatékonysági felújításra szorulna és közel 200.000 gyermek otthonában nincsenek meg az alapvető higiéniai biztosító helyiségek a toalett és a fürdőszoba.

Kutatásunkban néhány kérdéssel a válaszadók lakhatási körülményeit tártuk fel.

Cegléd városrészei között nincs jelentős különbség a tulajdonosok, illetve bérlők által lakott ingatlanok tekintetében, de az megfigyelhető, hogy a legkevesebb bérlemény a tizedik körzetben található. Kizárólag a második, hatodik és hetedik körzetben 20% feletti a bérlemények élők aránya.

A mintában a válaszadók közel nyolcada mondta azt, hogy bérlik azt az ingatlant, amiben laknak.

9. tábla Milyen jogcímen laknak ebben a házban?

(százalékos megoszlás, %)

	%
tulajdonos	87
bérlő	13
<i>Összes</i>	<i>100</i>

A lakások, házak alapterülete igen nagy szórást mutat, de átlagosan 83 m² az a terület, ahol a felkeresett háztartások mindennapi életüket szervezik. 21-26 százaléknyi a legkisebb 60m² alatti házak, lakások alapterülete és a 100 m² feletti házak, lakások alapterülete. Majd minden második háztartás 60-100 nm közötti alapterületen él.

A növekvő iskolai végzettségi mutatóhoz növekvő négyzetméter volt kimutatható. Az építési évek alakulásából pedig a város fénykorára (a Kádár korszak évtizedei) is következtethetünk, hiszen a házak majd 90%-a 1980 előtt épült. A magasabb iskolai végzettség kisebb életkorú házat/ingatlant jelent.

² Építészforum: A lakhatási válság a valós probléma. In: <http://epiteszforum.hu/a-lakhatasi-valsag-a-valos-problema> (Letöltés: 2017.04.03.)

10. tábla Mekkora az Önök házának alapterülete és mikor épült a lakás/ház, amiben laknak?

(kategóriák – statisztikai mérőszámok átlag, m²)

	négyzetméter
Átlag (a minta számtani közepe)	83 m ²
Medián (egy adatsor középső értéke, amelynél az ennél kisebb és nagyobb adatok száma azonos)	80 m ²
Módusz (a mintában legtöbbször előforduló érték)	80 m ²
8 általánosnál kevesebb	78 m ²
8 osztály	75 m ²
szakképző	82 m ²
érettségi	86 m ²
főiskola, egyetem, PhD	84 m ²

A válaszadóink körében az átlagosan együttélő háztartásokban 2,5 fő él együtt. Kiolvasható belőle a 60 feletti generáció potenciális egyedülléte, a fiatal felnőttek és a középkorosztály, illetve a nyolc osztálynál kevesebbet végzettek relatíve magasabb létszáma. A háztartásfők csupán 5%-a mondta, hogy öten, vagy ennél többen élnek egy háztartásban. Legkevesebben vályogházakban élnek együtt, egyéb háztípusoknál nem figyelhető meg kiugróan magas/alacsony létszám. Az egy főre jutó adatokból látszik, hogy az életkor előrehaladtával a város egyik fontos problémája lesz az üresen maradt ingatlanok kérdése.

11. tábla A háztartások létszáma és az egy főre jutó négyzetméter nagysága az alábbi szociológiai kategóriák alapján

	átlag háztartási létszám (fő)	egy főre jutó négyzetméter
Átlag (a minta számtani közepe)	2,5	39,55
Medián (egy adatsor középső értéke, amelynél az ennél kisebb és nagyobb adatok száma azonos)	2	35
Módusz (a mintában legtöbbször előforduló érték)	2	30
8 általánosnál kevesebb	2,03	43,66
8 osztály	2,48	39,58
Szakképző	2,37	39,76
Érettségi	2,66	39,47
főiskola, egyetem, PhD	2,54	38,66
I. vk.	1,6	45,91
II. vk.	2,69	32,08
III. vk.	2,27	43,47
IV. vk.	2,9	38,02
V. vk.	2,86	37,36
VI. vk.	2,62	42,37
VII. vk.	2,54	30,22
VIII. vk.	2,29	51,02
IX. vk.	2,47	47,36
X. vk.	2,62	31,56
18-35 év	2,78	35,27
36-59 év	2,73	38,58
60 év felett	1,98	44,43
fizikai munkát végez beosztottként	2,47	41,08
szellemi munkát végez vezetőként	2,41	44,07
szellemi munkát végez beosztottként	2,72	35,45
munkánélküli	3,03	19,50
gyesen, gyeden lévő	3,66	23,83
nyugdíjas	1,98	42,76

Az ingatlanok a város körzeteiben átlagosan a következő esztendőben épültek a kérdezési körzetekben: I. választókörzetben 1970 előtt; II. választókörzet 1970 előtt; III. körzet 1970 előtt; IV. körzet az 1980-as

években; V. körzet 1970 előtt; VI. körzet 1970 előtt; VII. körzet az 1980-as években; VIII. körzet 1970 előtt; IX. körzet az 1980-as években; X. körzet 1970 előtt.

Így nem meglepő, hogy régebbi építésű téglacsaládi ház és panel kategóriák vezetnek a válaszadóink között.

12. tábla Az ingatlan építési módja és az egy főre jutó négyzetméter adatok

	%	egy főre jutó négyzetméter adatok
Panel	13	32,77
új építésű téglatársasház	2	38,40
régi építésű téglatársasház	7	31,02
új építésű téglacsaládi ház	15	44,34
régi építésű téglacsaládi ház	57	39,87
Vályogház	4	49,75
Egyéb	2	39,57

A kért háztartások mindegyikében alapvető felszereltségként szerepelnek a vonalas infrastruktúra tényezői, szinte ugyanez mondható el a következő családi javakról is: színes televízió, automata mosógép, kábel tv. Csak 37%-nyi háztartásból hiányzik a wifi, az internet és a különböző tudású mobiltelefon pedig kevesebb, mint negyedükből.

13. tábla A lakás/ház felszereltsége, komfortossága

(százalékos megoszlás - %)

vezetékes víz	100
vezetékes gáz	90
villany	100
fürdőszoba	99
vízöblítéses wc	97
csatorna (derítővel)	24
csatorna (utcai csatlakozású)	88
kábel tv	87
asztali számítógép	49
laptop	60
internet	75
mobiltelefon	74
okostelefon	73
tablet	28

wifi	63
mosogatógép	27
automata mosógép	92
kerékpár	79
motor	16
nyaraló	9

A kérdezett háztartások közel háromnegyedében gázzal (73%) fűtenek. Emellett kisebb mértékben előfordul a vegyes tüzelésű kazán (13%), illetve a fatüzelés (10%).

A válaszadók több, mint háromnegyede otthonában nem tapasztal semmiféle problémát, azonban 8%-uknál salétromos a fal, 4%-uknak pedig a szigeteléssel akad gondja. Nem meglepő módon a problémák szinte kizárólag a régi építésű, 1980 előtti házaknál jelennek meg, míg háztípust tekintve a régebbi építésű családi házak a legnagyobb arányban érintettek.

14. tábla A lakásoknál/házaknál megjelenő problémák

(százalékos megoszlás - %)

szigetelés a téglafalnál	4
salétromos a fal	8
vályogfal felázott	2
Tetőbeázás	1
belvizes telek	2
Egyéb	4
nem tapasztalható probléma	79

IV.1

Népességmegtartó képesség / „Képességmegtartó népesség”

100 fokozatú skála³ átlaga alapján a ceglédiek szeretik a városukat. Legnagyobb arányban a középkorosztályba tartozók (36-59 év) állítják, hogy nem szeretnek itt élni, legkisebben az idősek. Iskolai véggel kapcsolatban az figyelhető meg, hogy minél magasabb, annál kevésbé szeret itt lakni a válaszadó. Fontos megjegyeznünk, hogy a térség tetszési indexében különbség a beköltözők és a tősgyökeresek között sincs. Mutatkozik azonban némi eltérés a vallási identitás kérdésében: a kisebb létszámú felekezethez (görög katolikus, baptista, adventista) tartozók körében kisebb Cegléd tetszési indexe. Az aktív ceglédi dolgozók szignifikánsan jobban szeretik városukat, mint az ingázók.

³ Eredeti értékek: 1-egyáltalán nem szeret itt élni, 2-inkább nem, 3-inkább igen, 4-nagyon szeret itt élni
A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha mindenki elutasítaná az adott kategóriát és akkor lenne 100, ha mindenki támogatná az adott dimenziót

15. tábla A „hely” tetszési indexe 100 fokozatú skálán

	Mennyire szeret a városban élni?
Beköltözők	79
Tősgyökeresek	78
18-35	79
36-59	77
60-	80
8 általánosnál kevesebb	76
8 osztály	81
Szakképző	79
Érettségi	79
főiskola, egyetem, PhD	75
Nők	78
Férfiak	79
római katolikusok	81
görög katolikusok	69
Reformátusok	75
evangélikusok	81
egyéb kisebb egyházhoz tartozók	64
nem megkereszteltek	75
helyben dolgozók	79
más településen dolgozók	71
Átlag	79

Dinamikusabb változóink azért azt mutatják, hogy a (szűkebb-tágabb) lakóhely értékelése összefüggésben van az életkörülményeket meghatározó tényezőkkel, azokkal a kategóriákkal, amelyekkel nap mint nap találkozhatunk. Ezeket hívhatjuk az életvilág meghatározó tényezőinek is⁴. Az adatokból településpolitikai elképzelések is levezethetők (pl. idősbarát önkormányzati cselekvési politika, illetve ifjúságbarát önkormányzat stratégiája).

16. tábla A „hely” tetszési indexe az életvilág tényezőinek tükrében 100 fokozatú skálán

	Mennyire szeret a városban élni?
I. kérdezési körzet	88
II. kérdezési körzet	85
III. kérdezési körzet	65

⁴

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szo_ciologiaba/ch15.html letöltve: 2019. 06. 02.

IV. kérdezési körzet	74
V. kérdezési körzet	75
VI. kérdezési körzet	78
VII. kérdezési körzet	93
VIII. kérdezési körzet	66
IX. kérdezési körzet	71
X. kérdezési körzet	89
Panel	83
új építésű téglá társasház	82
régi építésű téglá társasház	74
új építésű téglá családi ház	80
régi építésű téglá családi ház	78
Vályogház	79
fizikai munkát végez beosztottként	76
szellemei munkát végez vezetőként	81
szellemi munkát végez beosztottként	81
Munkanélküli	65
GYED, GYES	86
Nyugdíjas	80
Tanuló	73
Háztartásbeli	79

A válaszadók között a leginkább támogatott költözési szándék (megfelelő anyagi erőforrás esetén) a lakókörzet elhagyása, ám ez is elenyésző, mindössze 9%. A várost a megkérdezettek nem egészen 8%-a hagyná maga mögött. Pest megyéből minden huszadik válaszadó költözne el, országot csak kicsit többen váltanának, minden huszonkettedik kérdezett „cserélne országot”.

A választási körzetek mind magas népességmegtartó képességűek, de a legtöbben mégis a IX. körzetet hagynák maguk mögött. Megjegyezzük, hogy a nemek között a költözés tekintetében nincs szignifikáns különbség.

Ha lenne elegendő pénze, a 18-35 éves korosztály költözne el leginkább mind a lakókörzetből, mind a városból, mind a megyéből, illetve az országból is (17-14-12-9%), ám a nagy többsége ennek a csoportnak sem hagyná el lakhelyét. Az idősebb korosztálynál még ennél is elenyészőbb a költözési szándék.

A vallási identitás tükrében a nem megkereszteltek (21%), és a kisebb egyházközösségek tagjai hagynák el leginkább Ceglédet. A térség legnagyobb felekezetének tagjai, a római katolikusok csupán 4%-a költözne el a városból, ha elegendő pénze lenne hozzá.

17. tábla Elköltözési szándékok alapmegoszlása

	%
a lakókörzetből	9
a városból	8
a megyéből	5

18. tábla Mobilitási tábla (igen válaszok aránya)	elköltözne a lakókörzetből	elköltözne a városból	elköltözne a megyéből	elköltözne az országból
I. vk	-	-	-	-
II. vk	2	2	2	6
III. vk	-	-	-	-
IV. vk	17	6	4	2
V. vk	17	15	6	8
VI. vk	15	15	15	21
VII. vk	-	-	-	-
VIII. vk	5	5	5	5
IX. vk	22	20	8	2
X. vk	14	16	12	2
Panel	2	2	2	5
új építésű téglá társasház	10	20	10	10
régi építésű téglá társasház	3	3	-	-
új építésű téglá családi ház	17	13	9	4
			Magyarországról	4

régi építésű téglacsaládi ház	10	9	6	5
Vályogház	10	5	-	-
fizikai munkát végez beosztottként	10	8	7	8
szellemi munkát végez vezetőként	12	12	-	-
szellemi munkát végez beosztottként	9	9	7	5
Munkanélküli	33	33	33	-
GYED, GYES	10	10	5	-
Nyugdíjas	2	2	1	1

Fontos azt megnéznünk, hogy milyen ismérvek alapján tervezhető a modern (közép-magyarországi) közép-város. Nem meglepő módon ebben a szegmensben a leginkább támogatott tényező az anyagi megbecsültség, a megközelítési lehetőség, a lakáshoz jutás lehetősége és a család.

19. tábla Település-választó tényezők 100 fokozatú skálán⁵

	18-35 évesek	36-59 évesek	60 év feletti	átlag
Legyen olyan állás, amely szakmai, tudományos karriert biztosít	75	73	68	72
Legyen közösségi tevékenységekre lehetőség	76	73	70	73
Legyenek művelődési, szórakozási lehetőségek	77	75	71	74
Minél közelebb lenni a barátokhoz	78	75	74	76
Természeti értékek megléte	76	77	74	76
A település hangulata	78	77	75	77
Könnyű megközelítési lehetőség	78	77	76	77
A település fejlettsége	79	81	78	79
Minél könnyebben lehessen lakáshoz jutni	82	74	83	83
Legyen olyan állás, amely anyagi biztonságot ad	86	86	80	84
Minél közelebb lenni a családhoz, rokonokhoz	84	85	89	86

⁵ Eredeti értékek: 1-egyáltalán nem fontos, 2-inkább nem, 3-inkább igen, 4-nagyon fontos
A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha mindenki elutasítaná az adott kategóriát és akkor lenne 100, ha mindenki támogatná az adott dimenziót

---

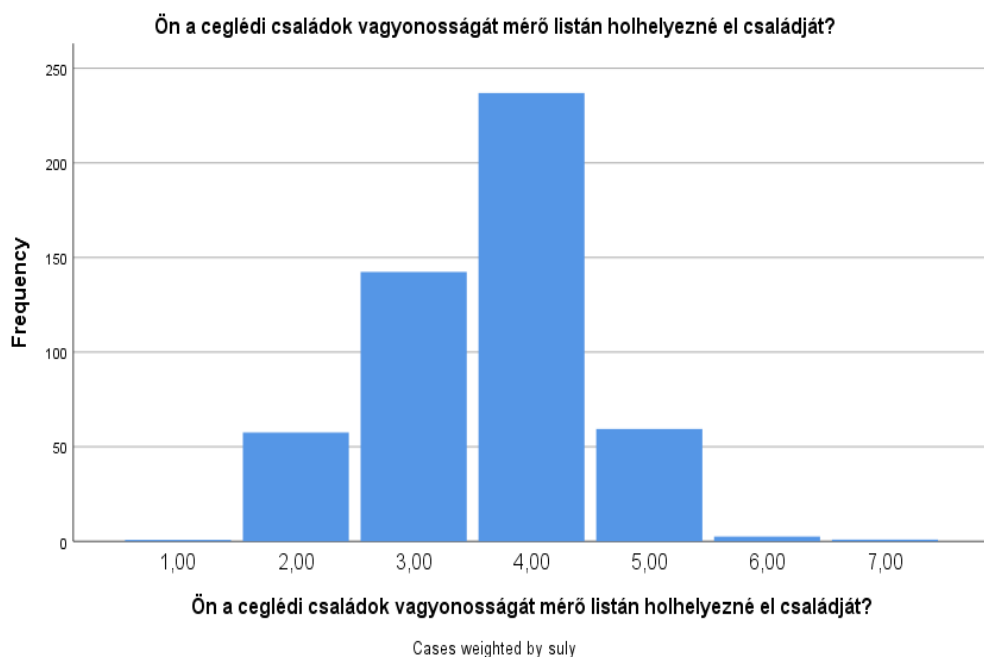
V.
A családi
költségvetés
tényezői

Egy hétfokozatú skálán, amelynek a tetején (hetedik fokán) vannak azok, akik Cegléden a leggazdagabbak, az alsó fokán pedig a legszegényebbek a következőket láthatjuk. Csak egy-egy válaszadó adott egyes és hetes értéket magának, a többi megkérdezett alapvetően középen helyezi el családját.

20. tábla A társadalmi szerkezetben betöltött pozíció (önbesorolás) néhány szociológiai adat tükrében

Átlag (a minta számtani közepe)	3,62
Medián (egy adatsor középső értéke, amelynél az ennél kisebb és nagyobb adatok száma azonos)	4
Módusz (a mintában legtöbbször előforduló érték)	4
<i>Átlag</i>	
8 általánosnál kevesebb	3,46
8 osztály	3,06
szakképző	3,45
érettségi	3,82
főiskola, egyetem, PhD	4,08
I. vk	3,48
II. vk	3,81
III. vk	3,72
IV. vk	3,25
V. vk	3,91
VI. vk	4,03
VII. vk	3,63
VIII. vk	2,79
IX. vk	3,64
X. vk	3,77

Néhány érdekes adat még ezzel az önmeghatározáson alapuló helyi társadalmi szerkezet rangsorhoz:

A panelben élők átlaga: 3,81.

Az új építésű társas / téglaházban; családi házban lakók átlaga: 3,33; 4,24 / a régi típusú társas téglaházban, illetve családi házban élők: 3,33; 3,51/

A vályogházban élők átlaga: 2,92

A helyi társadalom vonatkoztatási keretére is következtethetünk az alábbi foglalkoztatási státuszok értékeiből.

21. tábla A társadalmi szerkezetben betöltött pozíció (önbesorolás) a foglalkoztatási státuszok tükrében

fizikai munkát végez beosztottként	3,42
szellemi munkát végez vezetőként	4,34
szellemi munkát végez beosztottként	3,91
Munkanélküli	3,70
gyesen, gyeden lévő	3,45
Nyugdíjas	3,34

A ceglédi családok „elvárt” jövedelmi viszonyai igen magasnak számítanak⁶. A „Mennyi az Ön/Önök (közös háztartásban élők) nettó jövedelme havonta összesen?” kérdéssel operacionalizált tényleges jövedelmi értékek viszont a város munkaerőpiaci megtartó erejére (lásd még a legfontosabb településválasztási tényezőt) is rávilágít, illetve a kérdezőbiztosok egy fontos bizalmi kérdéssel szembesültek. Az elvárt jövedelmi kategóriát 57 válaszadótól nem tudtuk meg (mindez elég alacsony érték a minta egészéhez képest), a tényleges jövedelem kérdésében azonban már tízszer több (N=298 fő) kérdezt nem válaszolt. Az adatokból, amelyet 25. tábla részletesen eleméz a következőket látjuk:

- komoly különbség (közel 200.000 Ft) van az elvárt és a tényleges jövedelem között
- a vágy és a tény közötti jövedelmi olló a legkevésbé a diplomások körében nyílt szét
- a családi támogatások hatása megjelenik a nettó jövedelemben is
- a legtöbbször előforduló érték (a módusz) mind a tényleges jövedelem, mind az elvárt jövedelem kategóriájában 400.000 Ft.
- a négyes körzetben élők rendelkeznek a legalacsonyabb jövedelmi szinttel Cegléden.
- A válaszadók ötöde azt mondta, hogy megfelelő jövedelmi szintet tud biztosítani (közel annyi a pénze, amennyire szüksége van), 70%-uk azonban úgy vélekedett, hogy kevesebb pénze van.

---

⁶ Napjainkban mennyi pénz szükséges havonta ahhoz (nettó összeg), hogy egy olyan családnak, mint az Önöké, biztosítva legyen az átlagos megélhetése?

22. tábla Az elvárt / tényleges jövedelem értéke néhány szociológiai adat tükrében⁷	elvárt jövedelem (Ft)	tényleges jövedelem (Ft)	egy főre jutó tényleges jövedelem
Átlag (a minta számtani közepe)	499 523	302 477	133 558
Medián (egy adatsor középső értéke, amelynél az ennél kisebb és nagyobb adatok száma azonos)	400 000	280 000	130 000
Módusz (a mintában legtöbbször előforduló érték)	400 000	400 000	140 000
8 általánosnál kevesebb	342 127	187 173	122 786
8 osztály	392 828	208 160	124 212
szakképző	469 361	258 807	126 579
Érettségi	512 864	330 840	139 846
főiskola, egyetem, PhD	586 445	389 338	140 391
I. vk.	239 599	200 000	127 513
II. vk.	445 650	355 034	137 070
III. vk.	375 254	282 021	154 043
IV. vk.	483 868	178 825	99 360
V. vk.	486 747	347 401	128 114
VI. vk.	423 072	396 692	147 468
VII. vk.	534 151	311 549	119 733
VIII. vk.	332 753	239 469	127 187
IX. vk.	510 899	239 931	114 851
X. vk.	871 196	440 441	189 323
18-35 év	516 935	315 820	144 681
36-59 év	562 856	328 729	132 202
60 év felett	401 187	261 671	125 699
fizikai munkát végez beosztottként	455 134	271 364	138 634
szellemi munkát végez vezetőként	648 598	393 268	141 803
szellemi munkát végez beosztottként	571 407	377 528	146 543
munkanélküli	482 007	-	-
gyesen, gyeden lévő	494 192	347 667	109 876
nyugdíjas	433 575	255 622	127 667

⁷ Érdekes még a lakás/ház szemszögéből megnézni az elvárt / tényleges jövedelmi szintet: panelben élők: 451 927 Ft / 366 157 Ft, új építésű téglá társasházban lakók: 396 645 Ft / 257 156 Ft, régi építésű téglá társasház lakói: 416 306 Ft / 267 653 Ft, új építésű családi házban élők: 676 461 Ft / 355 418 Ft; régi építésű családi házban lakók: 486 603 Ft / 303 559 Ft; vályogházban élők: 395 653 Ft / 101 564 Ft.

A válaszadók szerint a család anyagi helyzete az elmúlt évben tulajdonképpen nem változott (a 100 fokozatú skála átlaga 48 pont; az „ugyanolyan maradt” értéket a válaszadók 63 százaléka mondta a kérdezőbiztosnak – erre a kérdésre 502-en válaszoltak). Az elmúlt évben alapvetően a magasabb iskolai végzettségűeknek, az közép-korosztályhoz tartozó szellemi munkát végzőknek és az ötös körzetben lakóknak anyagi szempontból inkább javulás volt érzékelhető.

23. tábla Az elmúlt év értékelése anyagi szempontból 100 fokozatú skálán	
8 általánosnál kevesebb	52
8 osztály	43
Szakképző	47
Érettségi	50
főiskola, egyetem, PhD	53
I. vk.	50
II. vk.	50
III. vk.	52
IV. vk.	48
V. vk.	56
VI. vk.	53
VII. vk.	47
VIII. vk.	34
IX. vk.	51
X. vk.	41
18-35 év	48
36-59 év	51
60 év felett	45
fizikai munkát végez beosztottként	47
szellemi munkát végez vezetőként	57
szellemi munkát végez beosztottként	52
Munkanélküli	35

⁸ Eredeti értékek: 1-sokkal jobb lett, 2-jobb lett, 3- ugyanolyan maradt, 4-rosszabb lett, 5-sokkal rosszabb lett
A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha mindenki szerint sokkal jobb lett és akkor lenne 100, ha mindenki jövedelmi helyzete egyértelműen romlott volna.

gyesen, gyeden lévő	45
Nyugdíjas	45
Férfiak	50
Nők	47

A családi költségvetés egyéni vagy közös választási folyamat következménye⁹. A fogyasztási súlyok tükrözik a gazdasági racionalitás kontextusát, a fogyasztáshoz kapcsolódó egyéni és közösségi érték és normarendszert.

24. tábla A családi költségvetés prioritásai	Költött-e erre? (százalékos arány)	Átlag (a minta számtani közepe)	Medián (egy adatsor középső értéke, amelynél az ennél kisebb és nagyobb adatok száma azonos)	Módusz (a legtöbbet elforduló érték)
Élelmiszerek, üdítők, alkoholmentes italok	100	73 526	50 000	40 000
Alkoholos italok, dohányáru, kábitószer	65	17 264	15 000	10 000
Cipő és ruházat	58	17 273	15 000	20 000
Havi rezsi, lakásfenntartás, gáz, villany, víz	98	47 089	40 000	30 000
Bútor, új háztartási eszközök	11	35 877	20 000	15 000
Egészségügyi szolgáltatás, gyógyszer	54	11 617	10 000	10 000
Utazás, közösségi közlekedés	58	15 438	15 000	10 000
Szabadidő, kulturális fogyasztások	58	14 765	10 000	10 000
Oktatás, képzés	16	19 552	10 780	10 000
Vendéglő, hotel	24	20 833	10 954	10 000
Az autóval kapcsolatos költségek	35	21 350	20 000	20 000
Hitelek	15	40 914	30 000	30 000
Megtakarítások	26	31 872	16 303	10 000
Egyéb különleges szolgáltatások és javak	7	19 222	20 000	20 000

⁹ Az elmúlt hónapban költöttek-e az alábbi dolgokra, ha igen mennyit?

25. tábla Elvárt jövedelmi helyzet és a területi dimenzió (oszlopszázalék)	több a pénze	közel ennyi a pénze	kevesebb a pénze
I. vk.	69	22	3
II. vk.	0	7	10
III. vk.	15	17	8
IV. vk.	0	1	15
V. vk.	15	26	7
VI. vk.	0	18	6
VII. vk.	0	7	10
VIII. vk.	0	0	12
IX. vk.	0	2	15
X. vk.	0	0	14

A szokásos havi kiadások után a válaszadók felénél előfordul, hogy marad megtakarítása. A helyi társadalmi folyamatok polarizálódására is következtethetünk abból, hogy a minta közel 35-14 százalékának sohasem marad, illetve rendszeresen marad ilyen családi célokra felhasználható pénzforrása.

26. tábla A megtakarítók néhány szociológiai jelzőszáma 100 fokozatú skálán ¹¹	
8 általánosnál kevesebb	19
8 osztály	27
Szakképző	34
Érettségi	42
főiskola, egyetem, PhD	59
I. vk.	55
II. vk.	38
III. vk.	34
IV. vk.	33
V. vk.	39
VI. vk.	47
VII. vk.	39
VIII. vk.	17
IX. vk.	46
X. vk.	45
18-35 év	39
36-59 év	43
60 év felett	34
fizikai munkát végez beosztottként	35
szellemi munkát végez vezetőként	64
szellemi munkát végez beosztottként	46
Munkanélküli	13
gyesen, gyeden lévő	35
Nyugdíjas	34
Férfiak	46
Nők	36

A válaszadók szinte kőbevésett családi költségvetési normákkal bírnak, így nem meglepő, hogy alapvetően az egyéni életvitel különböző ágenseivel kapcsolatban képzelnek el megszorításokat.

¹¹ Eredeti értékek: 1-sohasem marad, 2-előfordul, hogy marad, 3- rendszeresen marad
A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha senki sem tudna megtakarítani és akkor lenne 100, ha mindenki félre tudott volna tenni pénzt.

27. tábla Családi költségvetési alternatívák Cegléden (%)

		Költ-e erre?		Lemondana-e róla?		Előfordult-e már Önöknél, hogy nem tudták kifizetni?	
		igen	nem	lemondana róla	nem mondana le róla	Igen	Nem
1.	Felvett hitel, kölcsön visszafizetése	20	79	60	40	21	79
2.	Villanyszámla kifizetése	99	1	23	77	5	95
3.	A gázsámla kifizetése	88	12	25	75	5	95
4.	Gyermek étkeztetése	30	70	12	88	5	95
5.	Gyermek taníttatása	21	79	18	82	8	92
6.	Élvezeti cikkek (kávé, ital, cigaretta)	74	26	23	77	5	95
7.	Étkezések	39	61	29	71	7	93
8.	Ruházkodási költségek	75	25	16	84	4	96
9.	Szórakozási kiadások	62	38	11	89	4	96
10.	Gyermek ruházkodása	32	68	14	86	7	93
11.	Nyaralás, üdülés	41	59	11	89	4	96
12.	Szülők, hozzátartozók segítése	16	84	12	88	4	96
13.	Egészségügyi kiadások (gyógyszer, orvosi vizsgálat)	71	29	37	63	4	96

VI. Egészség blokk

Sokszor halljuk, hogy az egészség fejlesztésének a legjobb módja az, ha a településeken a lakosság az országos átlaggal megegyező szinten fér hozzá a minőségi egészségügyi ellátáshoz és a preventív jellegű szolgáltatásokhoz.

A kitöltőktől megkérdezték, hogy az elmúlt egy évre visszatekintve milyennek látják a testi és lelki egészségüket. Körzetenként nincsenek kiugró különbségek egyik kategóriánál sem, azt viszont megfigyelhetjük, hogy a 8. választókörzet eredményei alacsonyabbak a többinél. Területenként a lelki

egészség a testnél mindenhol jobb, vagy ugyanolyan. Egyébként az összes eredmény közelíti a jó kategóriát.

A nőknél és férfiaknál a testi és a lelki egészség értékei szinte teljesen megegyeznek, utóbbi mindkét nemnél magasabb.

Ahogy magasabb az iskolai végzettségük, úgy egészségesebbek az emberek lelkileg. A különbség szignifikánsnak mondható: míg a nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségűek a százból átlagosan 54 pontra értékelték lelki egészségüket, addig a diplomások 74 pontot adtak ugyanerre. A testi egészségükről ugyanez nem mondható el, azonban itt sincsenek kifejezetten alacsony értékek, végzettségtől függetlenül inkább egészségesnek vallják magukat az emberek.

A nyugdíjasok testi és lelki egészsége is szignifikánsan eltér az aktív dolgozóktól. Jóval alacsonyabb értékeket láthatunk ugyanis a szépkorúaknál. A szellemi munkát akár beosztottként, akár vezetőként végzőknél mindkét változó magas értéket mutat, hasonló, nem sokkal rosszabb a helyzet a fizikai dolgozóknál is. A legmagasabb pontszámot a tanulók, illetve a gyesen lévők adták mindkét esetben, a legalacsonyabb értékek pedig (a nyugdíjasokat kivéve az egyenletből) a munkanélküliek csoportjára jellemzők.

Az életkor előrehaladtával csökken a fizikai és a lelki egészség is a megkérdezettek körében.

28. tábla Testi és lelki egészség – Szubjektív érzetek 100 fokozatú skálán¹²	testi egészség	lelki egészség
8 általánosnál kevesebb	66	54
8 osztály	58	64
szakképző	64	69
érettségi	72	73
főiskola, egyetem, PhD	71	74

¹² Eredeti értékek: 1-nagyon rossz, 2- rossz, 3- kielégítő 4-jó, 5-nagyon jó
A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha mindenki szerint nagyon rossz az fizikai és lelki egészségi állapota és akkor lenne 100, ha mindenkinek nagyon jó lenne a fizikai és lelki egészségi állapota.

I. vk.	63	64
II. vk.	65	70
III. vk.	72	69
IV. vk.	66	71
V. vk.	72	71
VI. vk.	63	68
VII. vk.	68	74
VIII. vk.	55	55
IX. vk.	70	75
X. vk.	76	81
18-35 év	80	79
36-59 év	71	73
60 év felett	52	60
fizikai munkát végez beosztottként	68	70
szellemi munkát végez vezetőként	73	78
szellemi munkát végez beosztottként	77	76
munkanélküli	60	56
gyesen, gyeden lévő	78	78
nyugdíjas	52	60
tanuló	85	85
átlag	67	70

Területenként átlagosan azt tapasztaljuk, hogy a legritkábban koleszterinszint-mérésre járnak az emberek. A nők többet foglalkoznak az egészségükkel, gyakrabban mérik a koleszterinszintjüket, többször járnak fogorvoshoz és nőgyógyászhoz is, orvoshoz mindkét nem egyformán gyakran jár. Az egészségügyi ellenőrzések gyakoriságát az iskolai végzettség nem különösebben befolyásolja: orvosi vizsgálatra leggyakrabban a nyolc osztálynál alacsonyabb végzettségűek járnak, fogorvoshoz és nőgyógyászhoz a diplomások.

A kor növekedésével egyenesen arányos és koleszterinszint mérések és az orvoslátogatás gyakorisága, fordítottan arányos a fogorvos és a nőgyógyász látogatása.

29. tábla gyakorítás fokozatú skálán¹³	Szűrési 100	orvos	Fogorvos	Koleszterin	Nőgyógyász
8 általánosnál kevesebb		86	67	64	68
8 osztály		79	52	67	55
szakképző		80	60	56	69
Érettségi		77	69	55	78
főiskola, egyetem, PhD		83	72	56	82
I. vk.		71	78	72	85
II. vk.		71	70	60	78
III. vk.		72	60	64	79
IV. vk.		78	58	53	54
V. vk.		77	67	69	84
VI. vk.		79	70	35	72
VII. vk.		84	52	41	71
VIII. vk.		89	63	66	72
IX. vk.		80	67	65	61
X. vk.		93	51	54	73
18-35 év		72	69	44	80
36-59 év		78	67	54	78
60 év felett		86	55	74	57
fizikai munkát végez beosztottként		74	62	52	74
szellemi munkát végez vezetőként		80	68	52	78
szellemi munkát végez beosztottként		78	69	49	84
munkanélküli		76	75	61	100
gyesen, gyeden lévő		80	70	54	89
nyugdíjas		88	57	75	56
átlag		79	64	58	73

¹³ Eredeti értékek: 1-több, mint 5 éve, 2-három éven belül, 3- két éven belül 4- egy éven belül, 5-fél éven belül. A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha mindenki több, mint 5 éve járt és akkor lenne 100, ha mindenki fél éven belül el jutott volna orvoshoz.

Azt láthatjuk, hogy az asztma nem függ a területtől (bár a 4. vk-ben a legmagasabb, 22% az asztmások aránya). A nemek között nincs szignifikáns különbség, mind a férfi, mind a nő válaszadók körülbelül negyede szenved ebben a betegségben. Érdekes, hogy nem a fizikai munkásoknál, hanem a szellemi munkát vezetőként végzőknél a legmagasabb az asztmások százaléka (14%). A kor előrehaladtával is nő az arányuk: 18-35 éveseknél 8%, 60 év felettiéknél 12%.

A 8. körzetben a megkérdezettek majdnem kétharmada valamilyen allergiás. Mindegyik foglalkozási csoport majdnem negyede szenved ebben a betegségben, a legnagyobb százalékban (42%) a háztartásbelieket érinti.

A nyugdíjasok (és 60 év feletti) 40%-a cukorbeteg, kb. harmaduknak magas a koleszterinszintje. Ez utóbbi a férfiak több, mint negyedére, míg a nőknek csak 16%-ára jellemző. Magasabb iskolai végzettséghez alacsonyabb koleszterinszint „társul”: a kevesebb, mint 8 általánossal rendelkezők 43%-ának, a diplomások csak 15%-ának magas.

A magas vérnyomás a férfiaknál valamivel nagyobb arányban jelenik meg, mint a nőknél (48-40%). Leginkább a nyugdíjasokat veszélyezteti ennek megléte, illetve a többi végzettséghez képest magas százaléku kevesebb, mint nyolc osztályt végzett megkérdezettnek magas a vérnyomása. Szívinfarktusra szerencsére alig pár embernek volt, közülük a legtöbben kevesebb, mint nyolc általánost végeztek és fizikai munkásként dolgoznak.

Ahogy a szívinfarktus, úgy más szívbetegségek és az agyvérzés kockázata (és a minta alapján előfordulása) is a legnagyobb a nyugdíjasok, illetve a fizikai munkát végzők körében. Nemek szerint itt sem mondhatjuk, hogy valamelyik nem jobban érintett, mint a másik.

A reuma, ízületi gyulladás a férfiaknál nagyobb számban van jelen. Emellett a legnagyobb arányban a nyugdíjasok, majd második legnagyobbban a szellemi munkát vezetőként végzők szenvednek reumától, ízületi gyulladástól.

Közel ugyanannyi nőnek van csonttritkulása, mint férfinak (15-17%). A nyugdíjasoknál ez a betegség is kiugróan magas számban van jelen. Továbbá szignifikáns a 8 osztályt végzettek és a fizikai munkások körében, tehát hasonló a tendencia, mint eddig.

Migrén, gyakori fejfájás a 2. körzetben a lakosság 51%-át érinti. Érettségivel, diplomás végzettséggel rendelkezők és fizikai munkát végzők körében nagy arányban fordul elő.

Férfiaknál gyakoribbak a szorongásos betegségek, a depresszió. Továbbá magasabb számban a fizikai munkások, érettségivel rendelkezők körében jelenik meg, s az életkor előrehaladtával gyakoribbá válik.

A rosszindulatú daganatos betegségek egyenlő arányban oszlanak meg a férfiak és nők között. Ahogy az eddigi betegségtípusoknál, most is az érettségizettek, nyugdíjasok, fizikai munkát végzők a leginkább érintettek.

Táppénzen a ceglédi válaszadók alig 3 napot voltak, majdnem 82 százalékuk egy napot sem. Mindez átlagosan közel 6500 ezer forint jövedelemkiesést jelentett. A társadalmi-területi eltérések kapcsán a középkorúak, a 6. körzetben lakók, a férfiak és az érettségivel rendelkezők, fizikai munkát végzők (és családjaik) voltak a leginkább veszélyeztetettek.

30. tábla A táppénzes napok száma és a kiesett jövedelem	táppénzes napok száma	kiesett jövedelem (Ft)
Átlag (a minta számtani közepe)	3	6438
Medián (egy adatsor középső értéke, amelynél az ennél kisebb és nagyobb adatok száma azonos)	0	0
Módusz (a mintában legtöbbször előforduló érték)	0	0
8 általánosnál kevesebb	2	0
8 osztály	0	1 600
szakképző	1	3 870
Érettségi	2	10 904
főiskola, egyetem, PhD	2	7 164
I. vk.	0	0
II. vk.	1	5 858
III. vk.	0	0
IV. vk.	3	15 435
V. vk.	3	9 172
VI. vk.	4	16 295
VII. vk.	0	0
VIII. vk.	0	0

IX.	vk.	10	1 924
X.	vk.	2	5 284
	18-35 év	2	8 266
	36-59 év	2	9 404
	60 év felett	3	700
	fizikai munkát végez beosztottként	2	13 426
	szellemi munkát végez vezetőként	1	1 749
	szellemi munkát végez beosztottként	3	7 483
	Férfiak	3	6 696
	Nők	2	6 122

31. tábla Betegségtípusok előfordulás az igen válaszok százalékában	I. vk.	II. vk.	III. vk.	IV. vk.	V. vk.	VI. vk.	VII. vk.	VIII. vk.	IX. vk.	X. vk.	Fér fi	Nő	Keveseb b mint nyolc osztály	Nyolc általáno s	Szaktun képző	Érettsé g	Főiskola, egyetem, PhD	Fizikai munkát végez beosztottk ént	Szellemi munkát végez vezetőként	Szellemi munkát végez beosztottként	Munka nélküli	Gyese n, gyeden lévő	Nyugdija s
Asztma	0	17	0	22	12	15	15	2	6	8	11	9	13	9	9	11	10	9	14	6	0	5	13
Allergiás betegség	0	50	2	24	22	46	24	62	17	16	27	25	13	13	22	33	37	25	36	27	0	24	23
Cukorbetegség	16	64	6	24	19	53	25	45	17	24	29	30	38	25	31	31	22	32	22	21	0	18	39
Magas koleszterinsz int	18	24	2	39	25	14	9	38	30	18	26	16	43	30	22	16	15	22	19	6	0	5	33
Magas vérnyomás	33	67	10	52	58	59	17	55	49	39	48	40	43	49	43	43	38	44	38	32	0	18	61
Szívroham, szívinfarktus	0	32	0	19	17	53	20	2	7	0	17	15	43	12	16	16	14	20	19	11	0	5	19
Bármely egyéb szívbetegség	7	23	2	11	17	8	17	2	15	4	11	11	14	14	12	9	6	8	11	6	33	5	19
Agyvérzés, stroke, szélütés	2	17	0	7	4	23	11	2	8	0	8	8	0	12	9	6	7	10	6	4	0	5	10
Egyéb tüdőbetegségek	2	0	0	15	2	2	7	2	4	2	5	2	0	3	6	4	1	6	3	2	33	0	2
Ízületi gyulladás, reuma	24	13	6	27	38	21	15	62	28	24	27	23	13	34	24	19	28	20	22	18	0	0	42
Csontritkulás	2	8	0	15	38	13	14	26	24	22	17	15	0	29	15	11	14	12	14	7	0	5	28
Gyomor-, nyombélfekély	4	15	0	24	12	11	6	0	20	10	11	10	0	21	6	10	10	8	8	6	0	5	17
Migrén, gyakori fejfájás	2	51	0	24	21	40	6	0	17	22	19	19	13	17	14	25	18	22	22	18	33	5	17
Szorongás vagy depresszió	4	41	0	19	4	42	6	12	9	2	15	14	0	10	12	19	15	20	14	10	0	5	12
Roszdindulatú daganat	2	15	0	4	6	42	9	5	2	2	9	9	0	9	8	11	7	12	3	8	0	0	13

**VII.
Közösség blokk,
szociális
kapcsolatok,
rendezvények**

Cegléd válaszadói körében a „*gondjainak, problémáinak megoldásában mennyire számíthat a következők segítségére*¹⁴” kérdésre adott értékek alapján azt látjuk, hogy a társadalmi intézmények (igazgatási, önkormányzati emberek, civilek, egyház) többsége közepes bizalmat élvez.

Azt találtuk, hogy nemcsak a család, barát, szomszédság az, akikre döntően számíthatnak a megkérdezettek, hanem a (volt) munkatársak is. A legtöbben azonban inkább nem találnak támaszra sem az önkormányzat erőiben, sem az egyházban, sem a rendőrökben. Az egészségügyi dolgozóknak ezzel szemben minden csoport bizalmat szavaz, még a munkanélküliek is -akik jellemzően minden más lehetőséget alacsony pontszámra értékelték- úgy vélik, számíthatnak rájuk. Az életkor előrehaladtával mindegyik változónál egyre alacsonyabb értéket kapunk: egytől egyig csökkent a személyekbe/intézményekbe vetett bizalom. A legdrasztikusabb értékesítés a munkaadók/munkahelyi vezetők esetében figyelhető meg. A szellemi munkát vezetőként végzők az egyházat leszámítva minden személy/csoport/intézmény segítségére számíthatnak, amennyiben szükséges.

---

¹⁴ Eredeti értékek: 1-egyáltalán nem számíthat, 2-inkább nem számíthat, 3- inkább igen 4- teljes mértékben számíthat, A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha egyáltalán nem és akkor lenne 100, ha teljes mértékben számíthatna az adott támogatásra.

32.1 tábla Szociális erőforrások	talános evesebbt	8 általános	Szaktmunkásképző	Érettségi	Főiskola, egyetem, PhD	Átlag
Helyi civil segítő szervezetek és munkatársaik	67	40	47	50	42	46
Egyházra	56	41	47	48	45	46
Helyi sajtóra, rádióra, TV-re	61	39	51	51	42	46
Járási hivatal/ kormányablak munkatársai	61	41	50	50	45	48
Munkaadó/munkahelyi vezető	56	38	51	54	49	49
Helyi, körzeti rendőrök	67	43	51	50	46	49
Polgármesteri hivatal dolgozóira	61	43	50	52	49	49
Polgármesterre	56	43	51	52	47	49
Jegyzőre és az önkorm. más hivatali munkatársaira	56	44	51	53	46	50
Önkormányzati képviselőre	56	45	52	52	46	50
Szociális segítőkre	64	46	53	57	46	53
(volt) Munkatársakra	56	43	57	57	56	55
Egészségügyi dolgozókra	70	54	58	62	56	59
Szomszédokra	61	59	69	68	62	66
Barátokra	61	62	72	74	67	70
Családra, szűkebb rokonságra	74	78	84	86	84	84

32.2 tábla Szociális erőforrások	Férfiak	Nők	18-35 év	36-59 év	60 év felettek	Átlag
Helyi civil segítő szervezetek és munkatársaik	44	49	50	46	44	46
Egyházra	45	47	47	44	47	46
Helyi sajtóra, rádióra, TV-re	45	47	48	46	44	46
Járási hivatal/ kormányablak munkatársai	47	49	51	48	46	48
Munkaadó/munkahelyi vezető	48	51	56	53	38	49
Helyi, körzeti rendőrök	48	50	51	49	46	49
Polgármesteri hivatal dolgozóira	49	50	52	48	49	49
Polgármesterre	49	50	53	48	48	49
Jegyzőre és az önkorm. más hivatali munkatársaira	49	51	55	49	47	50

Önkormányzati képviselőre	48	52	55	49	47	50
Szociális segítők	51	55	55	52	52	53
(volt) Munkatársakra	54	56	61	58	46	55
Egyeszségügyi dolgozókra	58	60	61	57	60	59
Szomszédokra	64	67	70	66	62	66
Barátokra	70	70	74	70	66	70
Családra, szűkebb rokonságra	82	85	86	83	82	84

32.3 tábla Szociális erőforrások	Fizikai munkát végez beosztottként	Szellemi munkát végez vezetőként	Szellemi munkát végez beosztottként	Munkánélküli	Gyese n, gyede n lévő	Nyugdíjas	Átlag
Helyi civil segítő szervezetek és munkatársaik	47	52	49	24	60	42	46
Egyházra	47	48	46	32	57	45	46
Helyi sajtóra, rádióra, TV-re	45	52	49	32	55	42	46
Járási hivatal/kormányablak munkatársai	50	55	47	32	57	43	48
Munkaadó/munkahelyi vezető	51	60	55	24	67	39	49
Helyi, körzeti rendőrök	50	58	48	24	61	44	49
Polgármesteri hivatal dolgozóira	50	59	49	34	58	45	49
Polgármesterre	51	57	48	34	55	44	49
Jegyzőre és az önkorm. más hivatali munkatársaira	52	55	49	32	60	45	50
Önkormányzati képviselőre	52	54	49	32	63	44	50
Szociális segítők	54	56	51	39	62	49	53
(volt) Munkatársakra	57	64	57	34	70	45	55
Egyeszségügyi dolgozókra	60	63	54	49	68	56	59
Szomszédokra	65	74	65	34	76	65	66
Barátokra	70	80	68	34	78	66	70
Családra, szűkebb rokonságra	83	91	86	91	86	82	84

A városi lehetőségek értékelése a területi és társadalmi kategóriák körében minőségi mutatókat jelent. Minél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik valaki, annál kritikusabb szemmel tekinti a helyi „kínálatot”: tehát magasabb végzettség alacsonyabb támogatási értéket jelent.

33. tábla Intézmények látogatottsága 100 fokozatú skálán¹⁵	Kossuth Művelődési Központ	Ceglédi Városi Könyvtár	Uránia Mozi	Gál József Sportszarnok	Cegléd Termálfürdő	Cegléd Városi Sportuszoda
8 általánosnál kevesebb	20	13	24	11	23	16
8 általános	18	7	9	10	16	10
Szaktanácsképző	22	16	19	17	22	17
Érettségi	28	23	27	23	27	23
Főiskola, egyetem, PhD	30	22	24	24	27	26
I. vk	13	12	13	11	26	13
II. vk	29	25	31	28	31	30
III. vk	18	7	8	6	14	5
IV. vk	20	10	16	13	16	15
V. vk	39	33	26	22	23	24
VI. vk	25	21	34	25	32	25
VII. vk	24	19	24	21	27	21
VIII. vk	19	6	8	18	12	11
IX. vk	27	18	19	20	25	21
X. vk	28	24	25	24	28	22
18-35 év	27	21	29	23	26	25
36-59 év	27	19	23	21	26	22
60 év feletti	19	13	11	13	18	10
Fizikai munkát végez beosztottként	24	15	20	19	22	18
Szellemi munkát végez vezetőként	30	26	28	27	33	31
Szellemi munkát végez beosztottként	27	22	26	22	28	25
Munkánélküli	25	14	14	14	19	14
Gyesen, gyeden lévő	30	25	30	23	25	21
Nyugdíjas	20	14	12	13	18	11
Férfiak	24	16	21	22	24	20
Nők	25	20	21	16	23	18
Átlag	24	18	21	19	24	19

¹⁵ Eredeti értékek: 1-soha, 2-évente néhányszor, 3- havonta egyszer-kétszer 4- legalább hetente, 5- majdnem mindennap. A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha senki sem járt és akkor lenne 100, ha mindenki naponta jutott volna el az adott intézménybe.

37. tábla Városi intézmények működésének értékelése 100 fokozatú skálán¹⁶	Kossuth Művelődési Központ	Ceglédi Városi Könyvtár	Uránia Mozi	Gál József Sportcsarnok	Cegléd Termálfürdő	Cegléd Városi Sportuszoda
8 általánosnál kevesebb	100	100	100	88	88	100
8 általános	83	81	84	87	81	84
Szakmunkásképző	82	82	82	81	82	83
Érettségi	80	80	79	79	78	78
Főiskola, egyetem, PhD	82	79	76	78	76	77
I. vk	67	66	66	66	69	69
II. vk	88	88	89	90	90	90
III. vk	85	80	86	83	83	80
IV. vk	77	76	79	82	80	83
V. vk	70	64	64	56	61	64
VI. vk	91	92	92	88	88	90
VII. vk	93	95	93	93	94	91
VIII. vk	95	86	69	85	69	65
IX. vk	81	78	80	83	82	83
X. vk	68	77	73	74	73	74
18-35 év	81	79	80	82	79	80
36-59 év	82	81	80	79	79	80
60 év feletti	84	83	81	80	82	80
Fizikai munkát végez beosztottként	84	82	83	83	83	83
Szellemi munkát végez vezetőként	84	82	82	80	83	82
Szellemi munkát végez beosztottként	80	79	79	79	76	79
Munkánélküli	66	66	66	66	66	66
Gyesen, gyeden lévő	79	80	80	74	77	78
Nyugdíjas	82	81	81	79	79	77
Férfiak	81	80	80	81	81	81
Nők	82	81	81	79	79	79
Átlag	82	81	80	80	80	80

¹⁶ Eredeti értékek: 1-egyáltalán nem, 2-inkább nem, 3-inkább igen, 4-teljes mértékben

A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha mindenki elégtelenre minősítené az adott intézményi munkát és akkor lenne 100, ha mindenki jelesre értékelné az adott intézmény által végzett tevékenységet.

IX. Települési problémák, fejlesztések

Cegléden átlagosan 76 pontos elégedettség figyelhető meg (100 fokozatú skálán). Az adatokból úgy tűnik, hogy a diplomások az átlagnál kicsit jobban (100 fokozatú skála átlaga 78 pont), a 35 évnél fiatalabbak és a 60 évnél idősebbek kevésbé (100 fokozatú skála átlaga 74-75 pont); az egyes körzetben lakók pedig az átlaghoz képest szignifikánsan elégedettebbek (100 fokozatú skála átlaga: 76 pont / egyes körzet értéke 100 fokozatú skálán 94). A negatív irányba leginkább eltérő érték a négyes körzetben van (100 fokozatú skálán 61 pont).

A városi helyzettel kapcsolatos lehet az is, hogy 12 felsorolt probléma közül nyolc értékelése 50 pont alatti volt.

4 problémát azonban fontosnak láttak válaszadóink. A következő táblázat a város körzetekre lebontott problématerképét mutatja be.

38. tábla Területi szempontú problématerkép Cegléden 100 fokozatú skálán¹⁷	I. vk	II. vk	III. vk	IV. vk	V. vk	VI. vk	VII. vk	VIII. vk	IX. vk	X. vk	Átlag
Az oktatás minősége	33	32	48	41	55	36	26	4	42	40	35
A szórakozási lehetőségek	33	27	60	45	64	24	16	8	43	33	35
Az óvodai, bölcsődei ellátás	34	30	57	40	45	30	19	59	52	32	38
A lakások (épületek) állapota	33	29	64	61	61	30	14	64	62	32	44
A közbiztonság	35	28	77	62	67	25	14	47	62	34	44
Lakhatási lehetőségek	32	30	72	53	63	31	20	38	61	41	44
A munkanélküliség	55	31	64	70	62	33	21	35	64	30	47
A roma (cigány) kisebbség és a magyar lakosság kapcsolata	59	28	60	74	64	26	12	65	69	33	49
Közlekedési morál	34	29	84	58	76	32	19	97	63	34	51
Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	58	33	69	65	59	34	19	98	65	38	53
A szegénység	64	31	67	79	72	30	20	64	81	39	54

¹⁷ Eredeti értékek: 1-egyáltalán nem probléma, 2-inkább nem, 3-inkább gond 4-nagyon nagy gond, A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha egyáltalán nem probléma és akkor lenne 100, ha nagyon nagy gondnak értékelik az adott kategóriát..

A fiatalok elvándorlása	67	32	70	70	70	38	20	89	73	33	55
-------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Társadalmi oldalról azt látjuk, hogy az iskolai végzettség és a korosztályok tekintetében is vannak olyan problémátípusok, amelyek megítélése közös, de vannak olyan kategóriák is, amelyekben élesen elkülönülnek a megítélést segítő látószögek.

39. tábla Társadalmi szempontú problématerkép Cegléden 100 fokozatú skálán	Max. 8 osztály	8 osztály	Szakmunkás -képző	Érettségi	Diploma	18-35 év	36-59 év	60 év felett
Az oktatás minősége	25	31	33	39	35	38	36	32
A munkanélküliség	36	50	47	45	49	47	48	47
A szegénység	36	58	53	52	58	52	55	54
Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	45	50	53	51	57	50	52	55
A lakások (épületek) állapota	32	44	43	42	51	43	44	46
A roma (cigány) kisebbség és a magyar lakosság kapcsolata	24	49	49	47	48	48	43	47
A közbiztonság	38	43	44	44	44	44	43	47
A szórakozási lehetőségek	25	30	33	38	36	36	38	30
Az óvodai, bölcsődei ellátás	25	33	37	41	41	37	41	37
A fiatalok elvándorlása	33	57	53	53	62	53	57	55
Közlekedési morál	52	42	51	51	57	50	51	53
Lakhatási lehetőségek	33	40	44	44	45	43	44	44

Cegléd lakosságát a szükséges városi fejlesztésekről is megkérdeztük: a legfontosabbnak egyöntetűen az egészségügyi ellátás fejlesztését tartják a megkérdezettek. Gyakorlatilag bármely mikroszerkezeti egység vonatkozásában vizsgáljuk a kérdést, a legtöbbször általánosan áhított változtatás az egészségügyben szükséges; kivétel ez alól a kevesebb, mint 8 általánost végzetek csoportja, ők ugyanis ennél is fontosabbnak tartják az ipari park fejlesztését, munkahelyek teremtését.

Területi szempontból az egyes körzet lakói igénylik a legkevesebbé a fejlesztéseket. Bicikliutat, sétálóutcat a nyolcadik és tizedik körzetben szeretnék leginkább.

Az alábbi táblázat ezt mutatja be területi, és társadalmi csoportok szempontjából.

40. tábla Fejlesztések fontossága területi szempontból¹⁸	A köztisztaság javítása	Az egészségügyi ellátás fejlesztése	Az ipari park fejlesztése, munkahelyek teremtése	A város iskolahálózatának fejlesztése	Parkok, zöldterületek minőségének javítása	Bölcsődei, óvodai férőhelyek bővítése	Kerékpárutak építése	Sétálóutca kialakítása
Átlag	77	87	83	76	75	77	84	77
I. vk.	70	75	71	60	53	58	71	54
II. vk.	90	95	92	91	85	89	78	79
III. vk.	71	73	78	65	67	70	73	61
IV. vk.	74	91	81	66	66	74	89	75
V. vk.	72	78	65	63	78	58	85	65
VI. vk.	78	92	92	90	81	90	76	76
VII. vk.	82	92	93	90	87	91	85	87
VIII. vk.	65	98	82	66	67	73	100	100
IX. vk.	76	85	82	72	77	75	86	77
X. vk.	86	89	90	86	89	89	97	96

¹⁸ **Ön mit tartana fontosnak a város életében a következő időszakban?** Eredeti értékek: 1- egyáltalán nem, 2- inkább nem, 3- inkább igen 4- teljes mértékben, A 100 fokú skála akkor lenne 0, ha egyáltalán nem volna fontos probléma és akkor lenne 100, ha nagyon fontosnak értékelik az adott kategóriát

41. tábla Fejlesztések fontossága társadalmi szempontból	A köztisztaság javítása	Az egészségügyi ellátás fejlesztése	Az ipari park fejlesztése, munkahelyek teremtése	A város iskolaháló- zatának fejlesztése	Parkok, zöldterületek minőségének javítása	Bölcsődei, óvodai férőhelyek bővítése	Kerékpár- utak építése	Sétálóutca kialakítása
8 általánosnál kevesebb	77	94	96	73	73	73	73	71
8 általános	75	86	79	71	70	72	81	74
Szakmunkás- képző	78	87	84	77	77	78	84	77
Érettségi	78	88	86	78	78	80	87	79
Főiskola, egyetem, PhD	75	84	79	73	73	75	82	77
18-35 év	75	87	85	76	76	79	84	75
36-59 év	78	88	85	77	75	79	85	79
60 év feletti	77	85	79	74	75	74	84	77

A kutatásban összesen 502 háztartásfőt értünk el, de a háztartás tagokat (580 fő) is beleértve 1082 fő a közvetetten elérték száma.

Várossal kapcsolatos általános értékek, viszonyrendszer

A város vonzereje és népességmegtartó ereje kiemelkedő, ám az elvándorlás kérdését lakóhelytől és társadalmi státusztól függetlenül szinte minden megkérdezett fontosnak tartja. A kutatásból kiderül, hogy a ceglédiek leginkább városukon belül költöznének, elenyésző százalékuk akarja elhagyni Ceglédet

A válaszadók között a leginkább támogatott költözési szándék (megfelelő anyagi erőforrás esetén) a lakókörzet elhagyása, ám ez is elenyésző, mindössze 9%. A várost a megkérdezettek nem egészen 8%-a hagyna maga mögött. Pest megyéből minden huszadik válaszadó költözne el, országot csak kicsit többen váltanának, minden huszonkettedik kérdezett „cserélne országot”.

Fontos azt megnéznünk, hogy milyen ismérvek alapján választható a modern (közép-magyarországi) közép-város. Nem meglepő módon ebben a szegmensben a leginkább támogatott tényező az anyagi megbecsültség, a megközelítési lehetőség, a lakáshoz jutás lehetősége és a család.

100 fokozatú skála átlaga alapján a ceglédiek szeretik a városukat (100 fokozatú skála átlaga 79 pont). Nincs komoly különbség a tetszési indexben a társadalmi csoportok körében. De azt is fontos megjegyeznünk, hogy a beköltözők és a tősgyökeresek között sincs eltérés. Mutatkozik azonban némi eltérés a vallási identitás kérdésében: a kisebb létszámú felekezethez (görög katolikus, baptista, adventista) tartozók körében alacsonyabb Cegléd tetszési indexe. A helyi aktív dolgozók szignifikánsan jobban szeretik városukat, mint a (nem Cegléden dolgozó) ingázók.

Dinamikusabb változóink azért azt mutatják, hogy a (szűkebb-tágabb) lakóhely értékelése összefüggésben van az életkörülményeket meghatározó tényezőkkel, azokkal a kategóriákkal, amelyekkel nap mint nap találkozhatunk. Ezeket hívhatjuk az életvilág meghatározó tényezőinek is. Az adatokból településpolitikai elképzelések is levezethetők (pl. idősbarát önkormányzati cselekvési politika, illetve ifjúságbarát önkormányzat stratégiája).

A város és közössége

Cegléd válaszadói körében a „gondjainak, problémáinak megoldásában mennyire számíthat a következők segítségére” kérdésre adott értékek alapján azt látjuk, hogy a társadalmi intézmények (igazgatási, önkormányzati emberek, civilek, egyház) többsége közepes bizalmat élvez.

Cegléden átlagosan 76 pontos elégedettség figyelhető meg (100 fokozatú skálán). Az adatokból úgy tűnik, hogy a diplomások az átlagnál kicsit jobban (100 fokozatú skála átlaga 78 pont), a 35 évnél fiatalabbak és a 60 évnél idősebbek kevésbé (100 fokozatú skála átlaga 74-75 pont); az egyes körzetben lakók pedig az átlaghoz képest szignifikánsan elégedettebbek (100 fokozatú skála átlaga: 76 pont / egyes körzet értéke 100 fokozatú skálán 94).

Cegléd lakosságát a szükséges városi fejlesztésekről is megkérdeztük: gyakorlatilag bármely választókörzeti egység vonatkozásában vizsgáljuk a kérdést, a legtöbbször által áhított változtatás az egészségügyben szükséges; kivétel ez alól a kevesebb, mint 8 általánost végzetek csoportja, ők ugyanis ennél is fontosabbnak tartják az ipari park fejlesztését, munkahelyek teremtését.

A nőknél és férfiaknál a testi és a lelki egészség értékei szinte teljesen megegyeznek, utóbbi mindkét nemnél magasabb.

Ahogy magasabb az iskolai végzettségük, úgy egészségesebbek az emberek lelkileg. A nyugdíjasok testi és lelki egészsége is szignifikánsan eltér az aktív dolgozóktól. Jóval alacsonyabb értékeket láthatunk ugyanis a szépkorúaknál.

Társadalmi szerkezetben betöltött hely

A válaszadóink körében az átlagosan együtt élő háztartásokban 2,5 fő él együtt. Kiolvasható adatainkból a 60 feletti generáció potenciális egyedülléte, a fiatal felnőttek és a középkorosztály, illetve a nyolc osztálynál kevesebbet végzettek relatíve magasabb létszáma.

A kért háztartások közel háromnegyedében gázzal fűtenek. Emellett kisebb mértékben előfordul a vegyes tüzelésű kazán, illetve a fatüzelés.

A válaszadók több, mint háromnegyede otthonában nem tapasztal semmiféle problémát, azonban 8%-uknál salétromos a fal, 4%-uknak pedig a szigeteléssel akad gondja. Nem meglepő módon a problémák szinte kizárólag a régi építésű, 1980 előtti házaknál jelennek meg

A lakások, házak alapterülete igen nagy szórást mutat, de átlagosan 83 m² az a terület, ahol a felkeresett háztartások mindennapi életüket szervezik. 21-26 százaléknál a legkisebb 60m² alatti házak, lakások alapterülete és a 100 m² feletti házak, lakások alapterülete. Majd minden második háztartás 60-100 nm közötti alapterületen él.

Az elmúlt évben alapvetően a magasabb iskolai végzettségűeknek, az középkorosztályhoz tartozó szellemi munkát végzőknek anyagi szempontból inkább javulás volt érzékelhető.

Az adatokból a következőket látjuk:

- komoly különbség (közel 200.000 Ft) van az elvárt és a tényleges jövedelem között
- a vágy és a tény közötti jövedelmi olló a legkevésbé a diplomások körében nyílt szét
- a családi szociálpolitikai hatások támogatások hatása megjelenik a nettó jövedelemben is
- a válaszadók ötöde azt mondta, hogy megfelelő jövedelmi szintet tud biztosítani (közel annyi a pénze, amennyire szüksége van).

Egy hétfokozatú skálán, amelynek a tetején (hetedik fokán) vannak azok, akik Cegléden a leggazdagabbak, az alsó fokán pedig a legszegényebbek a következőket láthatjuk. Csak egy-egy válaszadó adott egyes és hetes értéket magának, a többi megkérdezett alapvetően középen helyezi el családját.

A válaszadók kétharmada gyűjt valamire. A válaszok között a legjellemzőbb a célcsoport (gyerekeknek, unokáknak stb.), a cél (lakás, ház felújítás, bővítés, nyaralás/utazás, autó stb.). Valamikor pedig a célcsoport és a támogatás tartalma összekapcsolódik: pl. gyermek / unoka taníttatása, támogatás a lakás vásárlására, nyaralásra stb.

A foglalkoztatottságot vizsgáló kérdésekből az derül ki, hogy a város felnőtt lakosságának kétharmada aktív kereső (foglalkoztatott vagy vállalkozó). Az elmúlt évben keveseket érintett személyesen a munkanélküliség.

A munkahelyek skálája kiegyensúlyozottnak mondható: fizikai, s szellemi dolgozók ugyanolyan arányban vannak az aktív keresők között.

Az igazgatás és a közoktatási szféra a tere leginkább a szellemi foglalkozásoknak. A város aktív foglalkoztatott csoportja inkább helyben dolgozik, de számottevő az ingázók aránya is. A városi problémák körében a már említett elvándorlás mellett a szegénység dimenziói szerepelnek leginkább.